

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 56/2021 van 23 april 2021

Betreft: Advies m.b.t. de artikelen 6 en 7 van het ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit van 13 november 2011 betreffende vervoerbare drukapparatuur en het koninklijk besluit van 2 november 2017 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen per spoor, met uitzondering van ontplofbare en radioactieve stoffen* (CO-A-2021-043)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Georges Gilkinet, Vice-eersteminister en minister van Mobiliteit, ontvangen op 26/02/2021;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 23 april 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 26/02/2021 verzocht de heer Georges Gilkinet, Vice-eersteminister en minister van Mobiliteit (hierna: de aanvrager), het advies van de Autoriteit betreffende de artikelen 6 en 7 van het ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit van 13 november 2011 betreffende vervoerbare drukapparatuur en het koninklijk besluit van 2 november 2017 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen per spoor, met uitzondering van ontplofbare en radioactieve stoffen* (hierna: het ontwerp).

2. De ter advies voorgelegde artikelen van het ontwerp beogen nadere regels vast te stellen voor de verwerking van persoonsgegevens door enerzijds de werkgevers overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 2 november 2017 *betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen per spoor, met uitzondering van ontplofbare en radioactieve stoffen* (hierna: het koninklijk besluit van 2 november 2017) en anderzijds de veiligheidsinstantie, de inspectiedienst beveiliging en het onderzoeksorgaan binnen het kader van hun wettelijke opdrachten:
  - overeenkomstig artikel 74, 14° van de wet van 30 augustus 2013 *houdende de Spoorcodex* (hierna: Spoorcodex) heeft **de veiligheidsinstantie** onder meer als taak “*de controle, de bevordering, de handhaving en medewerking aan de ontwikkeling van het regelgevend kader inzake veiligheid*”;
  - overeenkomstig artikel 6 van het koninklijk besluit van 19 februari 2016 *tot uitvoering van de artikelen 13, 24 en 25 van de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en bescherming van de kritieke infrastructuren, voor de sector Vervoer, deelsector spoorvervoer* is **de inspectiedienst beveiliging** belast “*met de controle op de naleving door de spoorwegexploitanten van de deelsector spoorvervoer van de bepalingen van de wet [van 1 juli 2011] en van haar uitvoeringsbesluiten*”;
  - overeenkomstig artikel 111, §1 Spoorcodex heeft **het onderzoeksorgaan** onder meer als taak het instellen van een onderzoek na elk ernstig ongeval dat zich op het spoorwegsysteem heeft voorgedaan of na ongevallen en incidenten die, onder licht verschillende omstandigheden, hadden kunnen leiden tot ernstige ongevallen teneinde de veiligheid op het spoor, zo mogelijk, te verbeteren en ongevallen te voorkomen.

3. Ter zake werd reeds een gunstig advies (nr. 172/2019) verleend door de Autoriteit.

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

A. Gegevensverwerking door de werkgever

4. Het ontworpen artikel 16, §§ 3 en 5 van het koninklijk besluit van 2 november 2017 voorziet in een regeling voor de bescherming van de persoonsgegevens van werknemers in het kader van de verwerking van die gegevens door de werkgever.
5. De eerste leden van de paragrafen 3 en 5 van het ontworpen artikel 16 van het koninklijk besluit van 2 november 2017 bepalen dat de werkgever de opleidingsstaten van zijn werknemers overeenkomstig respectievelijk afdeling 1.3.3¹ en onderafdeling 1.10.2.4² van het RID³ bijhoudt gedurende een periode van vijf jaar te rekenen vanaf de datum waarop hij die staten ontvangt, onverminderd eventuele langere bewaartermijnen opgelegd aan de werkgevers in het licht van andere wettelijke of reglementaire bepalingen. Na afloop van deze termijn moeten de gegevens worden vernietigd of geanonimiseerd. Daartoe wil de Autoriteit erop wijzen dat het vaststellen van een bewaartermijn overeenkomstig artikel 5.1.e) AVG zonder meer de verplichting inhoudt voor de verwerkingsverantwoordelijke om de betrokken gegevens na afloop van de termijn te wissen dan wel te anonimiseren. De Autoriteit vraagt aldus om de betrokken passages⁴ te schrappen.
6. De werkgever deelt de opleidingsstaten op verzoek mee aan respectievelijk de veiligheidsinstantie of de inspectiedienst beveiliging. Deze overdracht heeft als doelstelling de uitvoering van controles in overeenstemming met artikelen 24 – 25 van het koninklijk besluit van 2 november 2017 mogelijk te maken. Deze artikelen bepalen dat de ambtenaren en beambten van de veiligheidsinstantie die door de Koning worden aangeduid overeenkomstig artikel 213 van de Spoorcodex en de leden van de inspectiedienst aangesteld overeenkomstig de artikelen 24 – 25 van de wet van 1 juli 2011 *betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuur* bevoegd zijn “voor het vaststellen van overtredingen van de bepalingen van het RID en van dit besluit zijn.” Dit betreft een precisering van de controletaak van deze instanties en kadert binnen hun wettelijke opdrachten (zie randnummer 2). De Autoriteit neemt er akte van.

---

¹ Afdeling 1.3.3. RID bepaalt: “Des relevés des formations reçues conformément au présent chapitre doivent être tenus par l'employeur et communiqués à l'employé ou à l'autorité compétente sur demande. Les relevés doivent être conservés par l'employeur pour une période fixée par l'autorité compétente. Les relevés des formations reçues doivent être vérifiés au commencement d'un nouvel emploi.”

² Onderafdeling 1.10.2.4 RID bepaalt: “Des relevés des formations reçues en matière de sûreté doivent être tenus par l'employeur et communiqués à l'employé ou à l'autorité compétente sur demande. Les relevés doivent être conservés par l'employeur pour une période fixée par l'autorité compétente.”

³ Het in 2019 geactualiseerde Reglement betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen per spoor, opgenomen als bijlage aan Aangangsel C van het Verdrag *betreffende het internationale spoorwegvervoer* (COTIF), gesloten te Vilnius op 3 juni 1999 (zie: https://otif.org/en/?page_id=1105).

⁴ Het betreft telkens de volgende passage: “Na het verstrijken van deze termijn worden deze gegevens vernietigd of anoniem gemaakt.”

7. De rechtstreekse toepasselijkheid van Europese verordeningen houdt een verbod in om deze in nationaal recht om te zetten omdat een dergelijke procedure *"een dubbelzinnigheid kan creëren over zowel de juridische aard van de toepasselijke bepalingen als het tijdstip van hun inwerkingtreding"*.⁵ In die zin is de Autoriteit van oordeel dat de inhoud van de leden 3 – 6 van de paragrafen 3 en 5 van het ontworpen artikel 16 van het koninklijk besluit van 2 november 2017 geen enkele meerwaarde biedt ten aanzien van de bepalingen van de AVG en aldus een schending uitmaakt van het overschrijfverbod. De Autoriteit vraagt om de betrokken leden in de beide paragrafen te schrappen.

B. Gegevensverwerking door de veiligheidsinstantie, de inspectiedienst beveiliging en het onderzoeksorgaan

B.1. Verwerkingsverantwoordelijke

8. De ontwerpartikelen 16, §4, 1^e lid en 16, §6, 1^e lid van het koninklijk besluit van 2 november 2017 duiden respectievelijk de veiligheidsinstantie en de inspectiedienst beveiliging aan als verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig artikel 4.7) AVG voor de gegevens opgenomen in de opleidingsstaten van de werknemers. De Autoriteit neemt hiervan akte.
9. De ontwerpartikelen 17, §3 en 17, §5 van het koninklijk besluit van 2 november 2017 duiden respectievelijk de veiligheidsinstantie en de inspectiedienst beveiliging aan als verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig artikel 4.7) AVG voor de gegevens opgenomen in de ongevalsrapporten opgesteld in toepassing van de afdeling 1.8.5 van het RID. De Autoriteit neemt hiervan akte.
10. Rekening houdend met het hierboven reeds toegelicht overschrijfverbod dient de volgende passage telkens geschrapt te worden⁶: "[de veiligheidsinstantie/ de inspectiedienst beveiliging/ het onderzoeksorgaan] *hanteert een strikt gebruikers- en toegangsbeheer en neemt de gepaste technische en organisatorische maatregelen voor de bescherming van de persoonsgegevens.*"

---

⁵ HJEU, 7 februari 1973, Commissie c. Italie (C-39/72), Recueil de jurisprudence, 1973, p. 101, § 17). Zie ook : HJEU 10 oktober 1973, Fratelli Variola S.p.A. c. Italiaanse Belastingdienst (C-34/73), Recueil de jurisprudence, 1973, p. 981, § 11 ; HJEU, 31 januari 1978, Ratelli Zerbone Snc c. Amministrazione delle finanze dello Stato, Recueil de jurisprudence (C-94/77), 1978, p. 99, §§ 24-26.

⁶ Concreet gaat het over de volgende artikelen die door het ontwerp worden ingevoegd in het koninklijk besluit van 2 november 2017: artikel 16, §4, 4^e lid, artikel 16, §6, 4^e lid, artikel 17, §3, 4^e lid en artikel 17, §4, 4^e lid.

B.2. Doeleinde

11. Overeenkomstig artikel 5.1.b) AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
12. De verwerking van persoonsgegevens overeenkomstig de bepalingen van het ontwerp heeft als doelstelling de geviseerde instellingen in staat te stellen hun toezichthoudende taak ten aanzien van personen die betrokken zijn bij het vervoer van gevaarlijke goederen naar behoren uit te voeren. Het doel van deze toezichthoudende taak is het waarborgen van een belangrijke doelstelling van algemeen belang, namelijk de spoorwegveiligheid, en kadert binnen de wettelijke opdrachten van deze instellingen⁷.
13. De Autoriteit is van oordeel dat de hiervoor beschreven controledoeleinden kunnen worden beschouwd als welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd in de zin van artikel 5.1.b) AVG.

B.3. Bewaartermijn

14. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
15. Het ontwerp voorziet telkenmale in een bewaartermijn van tien jaar voor de gegevens die door de bevoegde instellingen worden verwerkt in het kader van de ontworpen artikelen 16, §§ 4 en 6 en 17, §3 van het koninklijk besluit van 2 november 2017 en in een bewaartermijn van vijf jaar nadat het ongeval of incident zich heeft voorgedaan voor de gegevens die door het onderzoeksorgaan worden verwerkt overeenkomstig het ontworpen artikel 17, §4 van het koninklijk besluit van 2 november 2017. De Autoriteit neemt hiervan akte.
16. Naar analogie evenwel met de opmerking die werd gemaakt in randnummer 5 vraagt de Autoriteit om telkens de volgende passage te schrappen⁸: *"Na het verstrijken van deze termijn, stopt hij/zij. onmiddellijk met de verwerking van de gegevens bedoeld in het eerste lid die betrekking hebben op deze werknemer en vernietigt hij of maakt hij die gegevens anoniem."*

---

⁷ Zie randnummer 2.

⁸ Concreet gaat het over de volgende artikelen die door het ontwerp worden ingevoegd in het koninklijk besluit van 2 november 2017: artikel 16, §4, 9^e lid, artikel 16, §6, 9^e lid, artikel 17, §3, 9^e lid en artikel 17, §4, 9^e lid.

B.4. Proportionaliteit/ Minimale gegevensverwerking

17. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden ('minimale gegevensverwerking').
18. Betreffende de opleidingsstaten (artikel 6 van het ontwerp) geeft de aanvrager aan dat er geen algemeen model voorhanden is maar dat de volgende persoonsgegevens wellicht vermeld zullen worden: de naam van diegene die de opleiding volgt, de behaalde resultaten en de naam van een contactpersoon bij de opleidingsinstelling. In de mate dat de te verwerken gegevens niet met zekerheid vastgesteld zijn kan de Autoriteit niet nagaan of zij effectief beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden. Desalniettemin is de Autoriteit van oordeel dat, voor zover de te verwerken gegevens zich inderdaad beperken tot hetgeen geïndiceerd door de aanvrager (of daar minstens niet in belangrijke mate van afwijken) en de vaststelling en overdracht van die gegevens gebeurt in overeenstemming met de bepalingen van het RID, de beoogde verwerking weinig problematisch lijkt.
19. De ongevalsrapporten (artikel 7 van het ontwerp) vermelden, overeenkomstig het model onder 1.8.5.4 RID, de volgende persoonsgegevens: de naam van de contactpersoon, zijn telefoonnummer en zijn faxnummer. De Autoriteit neemt ervan akte, edoch wijst erop dat het *anno* 2021 aangewezen is om het faxnummer van de contactpersoon te veranderen door zijn e-mailadres

B.5. Overige opmerkingen

20. Naar analogie met de opmerking die daartoe werd gemaakt in randnummer 7 dienen de volgende passages te worden geschrapt uit het ontwerp daar hun inhoud direct, dan wel indirect voortvloeit uit de AVG en zij als zodanig het overschrijfverbod schenden⁹: *"Personen van wie persoonsgegevens opgenomen zijn in het bestand, bedoeld in het tweede lid, hebben recht op toegang, recht op rectificatie, recht op beperking van de verwerking, recht van gegevensoverdraagbaarheid en recht op geautomatiseerde individuele besluitvorming van persoonsgegevens die op hen betrekking hebben.*
In het kader van de huidige verwerking van persoonsgegevens hebben personen niet het recht om bezwaar te maken en niet het recht op wissing. Deze rechten zijn inderdaad onverenigbaar met de doeleinden die met de huidige verwerking van persoonsgegevens worden nagestreefd, namelijk [de veiligheidsinstantie/ de inspectiedienst beveiliging/ het onderzoeksorgaan] in staat stellen haar toezichthoudende taak ten aanzien van personen die betrokken zijn bij het vervoer

---

⁹ Concreet gaat het over de volgende artikelen die door het ontwerp worden ingevoegd in het koninklijk besluit van 2 november 2017: artikel 16, §4, leden 5 - 7, artikel 16, §6, leden 5 -7, artikel 17, §3, leden 5 - 7 en artikel 17, §4, leden 5 - 7.

van gevaarlijke goederen naar behoren uit te voeren. Het doel van deze toezichthoudende taak is het waarborgen van een belangrijke doelstelling van algemeen belang, namelijk de spoorwegveiligheid.

In geval van een verzoek om rectificatie stelt [de veiligheidsinstantie/ de inspectiedienst beveiliging/ het onderzoeksorgaan] elke bestemming aan wie de persoonsgegevens zijn meegedeeld, in kennis van elke uitgevoerde rectificatie van persoonsgegevens, tenzij een dergelijke kennisgeving onmogelijk is of onevenredige inspanningen vereist. [De veiligheidsinstantie/ De inspectiedienst beveiliging/ Het onderzoeksorgaan] verstrekt de betrokken persoon informatie over deze bestemmingen als deze hierom verzoekt."

21. Tot slot wil de Autoriteit erop wijzen dat er niet zoiets bestaat als een "recht op geautomatiseerde individuele besluitvorming van persoonsgegevens die op hen betrekking hebben¹⁰." Artikel 22.1 AVG bepaalt daarentegen dat: "De betrokkene heeft het recht **niet** te worden onderworpen aan een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerd besluit waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft."

OM DEZE REDENEN, de Autoriteit

heeft geen opmerkingen bij de door het ontwerp geïntroduceerde gegevensverwerkingen *an sich*. Desalniettemin vraagt zij om, overeenkomstig de randnummers 5, 7, 10, 16 en 20 de passages die het overschrijfverbod schenden te schrappen uit het ontwerp.

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum

---

¹⁰ Zie de ontworpen artikelen 16, §3, 3^e lid, 16, §4, 5^e lid, 16, §5, 3^e lid, artikel 17, §3, 5^e lid en artikel 17, §4, 5^e lid van het koninklijk besluit van 2 november 2017.